

בסתר עליון

רזא רשבת מהליכותיו ומשנתו של כ"ק מרן רבינו אדמו"ר הזקן הרה"ק רבי איתמר זי"ע

באספקלריה המאירה של נכדו חביבו כ"ק מרן רבינו זי"ע

מלוקט ומוגש לרגל מלאת יובל שנים להסתלקותו לגנוי מרומים

• יובל הוא, קודש תהיה לכם •

יובל שנים ימלאו בשבוע הבעל"ט להסתלקותו של המנוחה הטהורה עטרת תפארת ישראל מרן רבינו אדמו"ר הזקן הרה"ק רבי איתמר זי"ע, לחי' עד. כידוע, שררה אהבה עזה בין אדמו"ר הזקן לבין נכדו כ"ק מרן רבינו זי"ע, וכפי שהעיד רבינו לא אחת בשיחותיו אודות קרבה מיוחדת זו. הרה"ג אפרים רובינשטיין שליט"א שהיה בן בית אצל אדמו"ר הזקן זי"ע, מספר שרבינו זי"ע היה הנכד היחיד שאדמו"ר הזקן היה קם ללוותו בצאתו מביקוריו אצלו.

פעם שח רבינו ואמר לאחד מיוצ"ח כהאי לישנא: "זקני הרה"ק רבי איתמר היה מקרב אותי מאוד, ולכן זכיתי לשוחח עמו באריכות. כי זאת יש לדעת, שבאופן כללי היה מקצר מאוד בדיבורו, ורק מעטים זכו לשוחח עמו ארוכות. והייתה דרכו להעלים ולהסתיר עבודתו הקדושה מעיני אנשים, אך היה מגלה טפחיים למי שרצה לקרבו, ואני ביניהם. ואפשר לומר עליו שהיה בבחינת 'סולם מוצב ארצה וראשו מגיע השמימה', שאע"פ שהיה מתנהג בפשטות, ואפילו את לימוד תורתו השתדל להסתיר, מ"מ עבודתו היתה מגיעה השמימה ועושה רושם גדול".

יצוין, כי רבינו זי"ע היה זה שדאג לכל סידור קניית הקרקע ועליה בית המדרש וביתו נאווה קודש של האדמו"ר זי"ע. כשהגיע האדמו"ר לדור שם, בראותו הכל עומד על תילו, היה שרוי בחדווה עילאה, ובירך את נכדו רבינו זי"ע שהקב"ה ישלם לו בכפל כפליים, ושיזכה אף הוא לקבל בית מדרש גדול ומרווח וכל צרכו. ברבות השנים כשנבנתה קרית נדבורנה ובטבורה בית המדרש הגדול והמרווח וכל מרכז המוסדות, אמרו כי עתה התקיימה ברבינו ברכתו של אותו זקן מלפני כ"ג שנים.

במלאת היובל, ליקטנו בזאת אסופה כבירה ורב-הוד מהנהגותיו בקודש בשבתות ומועדי קודש כפי שנשמעו במהלך השנים מפ"ק נכדו מרן רבינו זי"ע וכן מפיהם ומפי כתבם של גדולי החסידים בחלקם הגדול מתוך סדרת הספרים הנפלאים "הליכות עולם" שבת ומועדי השנה, וחלקם רואים אור בזאת לראשונה. זכיה מיוחדת ראינו לעצמנו להתעסק בקדשים אלו, לאור מנהגו של רבינו זי"ע שבתפילת "יזכור" הזכיר את כל שושלת אבותיו הק' מדור דור כל אחד בנפרד עד הרה"ק רבי מאיר הגדול מפרמישלאן זי"ע ועוד צדיקים, ופעם אמר הטעם בזה בשם זקינו אדמו"ר: "אז מיר דערמאנען זיי, ממילא דערמאנען זיי זיך אין אונו" (כאשר נזכר אותם - יזכרו גם הם בנו). לאור דברי קדשו אלו, מתמזג נופך עילאי מיוחד באסופה מופלאה זו, לדובב שפתותיו של אותו צדיק שייזכר ממכון שבתו בתלמידיו וחסידיו ההולכים לאור צדקו ויעתיר בעדנו לפני כסא הכבוד. אכ"ר.

הליכות שבת קודש

הדלקת נרות

כשהיה רבינו זי"ע מדליק בעצמו נרות שבת בברכה כשלא שהה בביתו אלא במחיצת קהל החסידים [כגון בהתוועדות אנ"ש במירון וכן בבישטינא], היה מדליק ה' נרות חלב וב' נרות שמן כבכל שבוע, והקדים לברך קודם הדלקתם כמנהג מרן אדמו"ר הרה"ק רבי איתמר זי"ע לאחר הסתלקות זוג' הרבנית הצ' מרת מלכה ע"ה.

תפילות שב"ק

רבינו זי"ע סיפר אודות זקינו הקדוש אדמו"ר רבי איתמר זי"ע, שהיה בימי צעירותו מתפלל בשלהבת קודש ובקול רעש גדול כאחיו הרה"ק רבי אליעזר זאב הי"ד מקרעטשניף, ובהמשך שינה מנהגו והתחיל לעבוד את קונו בהשקט ובצניעא.

וכן התבטא רבינו שיש דרך עבודה ובחינה של "שטיל שרייען" (לצערק בשקט).

בסתר
עליון

יריעה

מיוחדת

לרגל מלאות

יובל שנים

להסתלקות

מרן אדמו"ר

הזקן זי"ע

תשל"ג -

תשפ"ג

שכיבד אדם אחר זולתו לרדת לפני התיבה, ומה גם שהלה לא היה נראה כאיש המעלה.

לסעודת שבת הוזמנו לסעוד בשולחנו הטהור של הרבי, ובאשר חש בתמיהתם אמר: כשעמדתי להתפלל קבלת שבת חשבתי בלבי כי דהמע"ה אמר בתהילותיו (נא, ט) 'לב נשבר ונדכה אלוקים לא תבוז', ואני, עד כמה יש בקרבי לב נשבר - איני יודע, אך יהודי זה שעבר את שנות המלחמה, והיום הוא היא"צ הראשון של זוגתו, ולא זכה לזש"ק, לו ודאי יש לב נשבר.

שירת 'שבת שלום ומנוח' אחר

התפילה

מרן אדמו"ר הרה"ק רבי איתמר זי"ע ראה פעם בליל שב"ק איך שאחד המתפללים בבית מדרשו הולך לביתו מיד בתום התפילה ולא נותר לשירת 'שבת שלום ומנוח', קרא לו ואמר: "מלאכי השרת ושרפי מעלה באים לשמוע איך שאנו שרים את הניגון הזה, ואתה הולך לביתך?!"

קידוש

סיפר רבינו הדבר חיים זי"ע אודות

אביו מרן אדמו"ר זי"ע:

אבי הק' היה נסתר בכל דרכי עבודתו, ובקידוש אף פעם לא ראו דבר מיוחד, ופעם הבטתי עליו וראיתי דמועות זולגות מעיניו, וגם זה היה בהסתר והנוכחים לא הבחינו בכך.

של הרבי שמתפלל לפני העמוד במתיקות ובנעימות קול ערב וכדאי שיבוא אף הוא להנות מנועם תפילתו.

בתחילה לא נמשך לבו של חברו לכך, ובפרט שהיה הדבר כרוך בטירחא של נסיעה ועוד, עד שפעם אחת עלה בידו להביאו עמו.

דרכו בקודש של אדה"ז היתה כמנהג אבותינו

הק' להתפלל בשבת לפני התיבה, והנה אחר תפילת מנחה דערב שבת קודש רמז ליהודי אחד ממתפללי בית המדרש שהיה מגולח זקן שיגש לקבלת שבת. והם אשר באו ממרחק להאזין לתפילתו של הרבי תמהו מאוד על

סיפר רבינו ששמע מאחד מאנשי ירושלים עיה"ק ת"ו, שבבחרותו למד ביישיבה באמריקה ושבתות הרבה היה מסתופף בצילו של זקני האדמו"ר זי"ע. היה לו חבר טוב וניסה לדבר אל לבו שיבוא אף הוא עמו להסתופף בצילו

בסתר עליון

יריעה

מיוחדת

לרגל מלאות

יובל שנים

להסתלקות

מרבן אדמו"ר

הזקן זי"ע

תשל"ג -

תשפ"ג

סעודת ליל שב"ס

רבינו ה'דבר חיים' זי"ע היה שח בערגה אודות סעודות השבת שנערכו בבית אביו הק' מרבן אדמו"ר רבי איתמר זי"ע, כשאביו הק' ישב בדביקות עילאה בשעת אותן סעודות ובניו כשתלי זיתים סביב לשולחן, והיה דורש לפניו בעניי דיומא ומתבל את שיחתו בדברי מוסר וכיבושין. "ולא היינו קמים מן השולחן טרם היו עינינו מלאות דמעות תשובה, דבקות והתעלות..." וכשהתחיל אביו הק' לאכול המרק, "לא היינו יודעים אם יש בקערה יותר מרק או דמעות, שניגרו מעינינו כפלגי מים לגודל דבקותו וסערת נפשו השוקקה..."

מרבן אדמו"ר הזקן רבי איתמר זי"ע היה מזמר פעמיים "שבח נותנים לו" - תחילה בניגון עתיק מאבוב"ק ששר גם על ידי נפש, ושנית בניגון המפורסם "לקל אשר שבת" של הרה"ק מראפשיץ זי"ע.

פעם שבת מרבן אדמו"ר זי"ע בעיר אחת, ובעת עריכת השוה"ט עת עסק בחלוקת השיריים הבחין במאן דהוא שלא נמנה על עדת החסידים שגיהך על המנהג. קרא לאותו יהודי ואמר לו: "תדע לך שאם העולם היו יודעים סוד חלוקת השיריים לא היתה מלחמות העולם. אמנם אני אומר לך טעם בדבר - ללמוד שלא הכל רק בשבילי, אלא להשאיר גם לאחרים ולחשוב על הכול..."

פעם הושיט אחד את ידו השמאלית ל"שיריים". אמר לו: לא כי, אלא את ידך הימנית.

ופעם כאשר הושיט אחד את ידו לקבל שיריים, אמר לו: לא כי, אלא הושיט שתי ידיך, כי אצלי צריכים לשאוב מלוא חפניים...

סיפר הרה"ח ר' יעקב שכטר זצ"ל:

פעם היה בארה"ב, אצל מרבן אדמו"ר זי"ע, וביקש ממנו אדמו"ר זי"ע שיהיה אצלו בשבת, כדי שתוכל ליתן פ"ש לבני (הדבר חיים זי"ע) שהיית אצלי בשבת. כשחזר לארץ הקודש בא לשבת אל שולחנו של הרבי הדב"ח ז"ל בביתו והיה שם רק רבינו הבאר יעקב זי"ע, וסיפר את הנה"ל.

היה זה במעמד אכילת הדגים והרבי הדבר חיים זי"ע החזיק חתיכת שום וכוס יי"ש כפי שהיה הסדר אצלו, והסיט הקערה של הדגים ואמר, אתם באים ליתן לי פ"ש מאבי וחושבים שאתם כבר יודעים מי הוא אבי? אספר לכם, שבשנים האחרונות הייתי כמה פעמים אצלו, ועכשיו אולי התחלתי להשיג אותו על קצה המזלג... כשהייתי אברך ובאתי מסערעט לטשערנאוויץ לאבי, ולא נראה לאבי איזה הנהגה שלי, ואמר לי: אני יודע בדיוק באיזה מחשבה נולדת, ומה שאתה עושה אינו מתאים למחשבה זו.

תפילת היום

עבודה מיוחדת היתה לאדמו"ר זי"ע באמירת

'ברוך שמי' בפתיחת ארון הקודש ובפרט ביום השבת, עת היה מליט פניו בין ספרי התורה במשך דקות ארוכות ומאריך בתחינה ועתירה בהתרגשות רבה.

פעם התנצל על כך שהוא מאריך הרבה בעת הזאת ואמר: "מה אעשה ובשעה זו הנני מעלה בזכרוני את כל שמות המתפללים בשם אמם, לטובה ולברכה, ודבר זה אורך לי זמן רב..." וכן היה קורא אז קוויטלאך.

כבן המתחטא לפני אביו היה שופך תפילתו בכל עת ועידן, וכאשר היה עליו לפעול ישועה, היה נכנס לבית המדרש בחשא, פותח את ארון הקודש ומליט פניו בתוכו בתפילה נרגשת, שלוותה בבכיות היוצאות מקירות ליבו הטהור. והיה מתייפח וקורא בתפילתו "רבנו של עולם, כיצד זה אפשר! הלא פלוני זקוק לישועה". מעיינות ישועה פיו בעוז בחצרו, והמון ממבקשי פניו זכו להיושע בזכות תפילותיו הטהורות של עמוד צלותהון דישראל.

פעם תוך כדי שיחה עם אחד ממקורביו, יהודי בשם בר אבא שהיה מתגורר בתל אביב, נענה לפתע אדמו"ר ואמר לו: "נכדך נמצא עתה בסכנה גדולה, ומיד קם ופתח את ארון הקודש והפיל תחניתו בפני רבון כל עולמים, כפי אשר עשה כשהגיעו אליו שמועות ובקשות קשות ומיוחדות, והליט פניו בין ספרי התורה ותוך כדי שהייתו בתפילתו ובתחניתו פנה ואמר לו: "נו, בעוה"ש"ת ביטלנו את הגזירה", והתברר כי הנכד אכן יצא מכלל סכנה.

מספר הרה"ח רבי זאב בורד שליט"א: בשבת קודש לסדר "בהעלותך את הנרות", ט"ז סיון תשל"ג, ו' ימים לפני הסתלקותו, חש אדמו"ר הזקן זי"ע בחולשה נוראה ולא היה מסוגל לגשת לפני התיבה ולקרוא בתורה.

התבטא מרבן מתוך אנהה בפני מקורביו: "אם לא לירד לפני התיבה ולא לקרוא בתורה - למה אם כן חיים..."

פעם בשעה שאמר רבינו הדבר חיים זי"ע

התפילה המופיעה בסיפור בארדיטשוב לומר בעת אמירת 'מי שעשה ניסים' בברכת החודש לתקון חטאות נעורים, הררה אחד הנוכחים מה לו לרבינו הק' לומר תפילה על חטאים.

לאחר התפילה כשעבר לומר 'גוט שבת', נענה אליו הדבר חיים ואמר: אבי הקדוש [מרבן אדמו"ר], הגם שהוא מופשט לגמרי מכל עניני העולם הזה, נוהג הוא גם כן לומר תפלה זו, וזאת בשביל עם ישראל...

סעודת עתיקא קרישא

אדמו"ר זי"ע היה מקדש בכל שבוע רק על יי"ש, ובכוס עם שיעור רביעית.

רעוא דרעוין

עבודה מיוחדת היתה אצל מרבן אדמו"ר זי"ע בזמר 'ידיד נפש' ברעוא דרעוין, ברשפי אש ובכוסין והשתוקקות הנפש אל דודה.

צאצאיו מספרים, כי על אף שדרכו היתה תמיד בהסתר בתוך הסתר, ולא השמיע אנחת התפעלות או התלהבות חיצונית בעת התפילה או בעת עריכת השולחנות ושאר עבודות, הרי בעת רעוא דרעוין בזמר זה נפרץ מעט מעטה ההסתר ונחזה על פניו הק' פרץ של התלהבות ודביקות עילאה. ניגון זה היו משוררים פעמים רבות בעת רעוא דרעוין אצל רבינו. [מן הענין לציון כי קיימת הקלטה בה נשמע האדמו"ר מזמר ידיד נפש בניגון זה בימות החול].

מרבן אדמו"ר זי"ע היה מסמיך ל'אין כאלוקינו' את הפיוט 'אתה הוא אלקינו בשמים ובארץ' בניגון עתיק ששמע רבינו הסב"ק הרבי ר' מרדכי זי"ע א מהרה"ק מרוזין זי"ע, אשר מושר ג"כ בסדר הדלקת נרות חנוכה ומזמרים אותו גם בתפילת טל וגשם, וכן בשמחת תורה בתפילת 'על הכל'. ואח"כ המשיך לומר חור"ק 'מי שאהב'.

אמנם רבינו ה'דבר חיים' נהג בזה כמנהג חותנו רבינו מוהר"א מקרעטשניף זי"ע, שהמשיך מיד ל'מי שאהב את האבות' ובזמר אחר.

מרבן אדמו"ר זי"ע פעמים קודם ברכהמ"ז בסעודת רעוא דרעוין היה מספר סיפורי צדיקים.

היה מתפלל אצלו יהודי בשם הרב מנצר שהיה מנדב בכל שבוע את הוצאות הסעודה שלישית, ופעם ניגש אל מרבן אדמו"ר ושפך לפניו את ליבו על בנותיו שהגיעו לפרקן ואין בידו כדי להשיאן. ציוה לו מרבן אדמו"ר לקנות כרטיס לוטו, וכך עשה וזכה בסכום גדול ביותר.

הכרעה

מרבן אדמו"ר זי"ע כשעמד להבדיל על הכוס, אדהכי והכי היה מזמר לעצמו חרישית ניגון במילים: "נאך א רגע פון שבת".

סעודת מלוא מלכה

מרבן אדמו"ר זי"ע היה נוהר ביותר בקיום סעודת מלוא דמלכה והיה מקיימה בדחילו ורחימו אפילו אם היה יוצא בשעה מאוחרת שאחר חצות הלילה, ולפעמים היה אף מגנן בכניורו.

בשבת שלפני פטירתו, שבת בהעלותך, כבר

היה חלש מאוד, את סעודה שלישית אכל כדרכו, אך משהגיע מוצאי שבת אמר "אין לי כח לקיים מצוות סעודת מלוה מלכה", והצטער ע"ז מאוד, אך הוסיף ואמר: מאחר שזקנינו הסב"ק הרבי ר' מרדכי היה אוכל סעודת מלוה מלכה ביום ראשון בבוקר, אעשה גם אני כן, ואכן בבוקרו של יום ראשון נטל ידיו ואכל כזית.

ביום רביעי לפרשת שלח, יומיים קודם פטירתו התעורר לפתע בצהרים משנתו, ובשכבו במיטה הוציא מארנקו מאה לירות. נתן אותם לבתו הרבנית מפיטסבורג ואמר לה להכין סעודת מלוה מלכה גדולה ורחבה. כאשר הסעודה כבר היתה מוכנה פנה לנכדיו שהיו עמו ואמר להם, טלו ידיכם ותאכלו מלוה דמלכה, הלא יום רביעי היום, השייך כבר לשבת הבאה, כי מי יודע אם אוכל עוד לשבת אתכם יחד בסעודתו של דוד מלכא משיחא.

יצוין את שסיפר כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א מאלעד: הביקור האחרון של זקניו הק' מרן אדמו"ר הזקן בעיר בני ברק, נערך ביום כ"ד באייר תשל"ג, כחודש טרם ההסתלקות. היה זה במאורע שהתקיים לרגל מלאות שבעים שנות חיים לזקני בעל ה"דבר חיים", ובאותו מוצש"ק התאספו כל הצאצאים לכבודו, וערכו סעודת "מלוה מלכה" גדולה, ומרן אדמו"ר ז"ל רבי איתמר זי"ע מאד לא היה מרוצה מקיום האירוע, באמרו: "למה אינכם מבינים שאם יש לכם אב זקן - צריך להחביאו", אבל בכל זאת הגיע.

ימי הרחמים והסליחות

סיפר מרן רבינו זי"ע: פעם בעידנא דחדוותא, שבתו בשבת שבע ברכות בצילו של זקניו רבינו אדמו"ר הזקן

מודעה מרבינו על שמחת הכנסתו בבריתו של אאצ"ה של בנו רבינו ה'דבר חיים' זי"ע שהתקיים לפני 120 שנה ביום המיוחס 'ב' סיון תרס"ג

זי"ע חלק מבניו ויוצ"ח, והיה אז שבת ממברקין תמוז. בצפרא דשבתא קודם התפילה, נענה רבי איתמר וקרא בקולו ואמר: "קינדער ס'איז שבת ממברקין תמוז וואו האלט'ן מיר אין תשובה".

אחד מבניו הק' שאל לו: "טאטע, האין עושין תשובה?", והחווה הרה"ק באצבעו אל עבר ארון הספרים שיביאו לו משם רמב"ם הל' תשובה, ואמר: הרמב"ם הק' מלמדנו היאך לעשות תשובה, ומיד פתח פיו ללמוד בנעימות ובמתינות הל' תשובה על הסדר, עד ששכחו הנוכחים לגמרי היכן ובאיזה מצב נמצאים הם, וכי טרם התפללו עדיין תפלת שחרית, ורק בשעה מאוחרת נכנס אחד להזכירם שהשעה נתאחרה מאוד, ואז נתעוררו ושמנו פעמיהם לביהמ"ד להתפלל.

חג הסוכות

אצל מרן אדמו"ר הזקן היתה ניכרת עבודה נשגבה בבניית הסוכה ובניו סוכה. מספרת הרבנית הצדקנית אמה של מלכות

תליט"א: כשרבינו אדמו"ר הזקן זי"ע הגיע לארה"ק, נודע לה שלא הביאו את הנוי סוכה מחו"ל ונתנה דעתה שלא יגרם לו צער מזה, על כן ניעורה כל הלילה והכינה י"ז "שטערנלאך". כשהביאה אותם לפניו שמח שמחה רבה והתבטא: "האסט מיר גימכאט שמחת יום טוב".

חנוכה

בשנות מגוריו בטשערנובין, היה מרן אדמו"ר זי"ע עושה מדורה במוצאי זאת חנוכה ושורף את מותר השמן והפתילות.

ספירת העומר

רבינו אדמו"ר הזקן זי"ע נהג לספור ספירת העומר אחרי עלינו לשבח, וכשנשאל על כך שהרי המנהג לספור קודם עלינו לשבח, ענה שבשבתו בחו"ל התפללו בבית מדרשו עם דמדומי חמה, ולפי שרצה שכבר יהא ודאי לילה בעת הספירה, לכן ספר אחרי עלינו להרויח עוד רגעים מספר.

שבועות

בחג השבועות האחרון לחיי מרן אדמו"ר זי"ע, שנת תשל"ג, היה לו שברון לב שבגלל שנת השמיטה לא עטרו את בית הכנסת שלו בענפי ירק כנהוג. כיון שאסור ליהנות מ"גידולי שביעית".

וסיפר, שאל אביו רבינו הרה"ק רבי מאיר מקרעטשניף זי"ע, באה פעם אשה חולה מאוד, שהרופאים התייאשו כבר מלרפאותה, ציווה אביו הק' לבשל לה משקה מעלי הירק שהיו בבית הכנסת שלו בחג השבועות. ואמנם האשה נרפאה כליל...

עֲלֵי הַגִּיזָּן בְּכַנּוֹר

תווי ערגה לעבודת קדשו של מרן רבינו אדמו"ר הזקן זי"ע
בצלילי שירתו על מיתרי הכינור כמסורת אבותיו הקדושים זי"ע

סיפר הרה"ג רבי אפרים רובינשטיין שליט"א, מבאי ביתו של מרן אדמו"ר זי"ע: בחנוכה האחרון לחיי מרן אדמו"ר זי"ע, בשנת תשל"ג, רימו לי מפורשות על הסתלקותו הקרובה, אך לא הבנתי את הרמז הברור. בכל לילה מימי החנוכה, היה רבינו יושב ומנגן בכינור כמה ניגונים, וקהל רב היה מתאסף לשמוע אל הרינה. באותה שנה השמיע הכינור קולות צורמים, שלא כרגיל. אחרי חנוכה קרא לי הרבי ונתן לי לארוז את הכינור בתוך העטיפה, תוך כדי העטיפה הפטיר ואמר לי: "שמעת, המיתרים כבר לא עובדים..." כמו"כ אמר לי שאביט היכן הוא מניח את הכינור, כדי שידעו היכן הוא נמצא. כך היה גם כשנתן לי את המנורה לקחתה אל אמי ע"ה שתבריק אותה, אמי עשתה מלאכתה נאמנה והבריקה את המנורה בכלילת יופי. כשהבאתי לפני הרבי את המנורה, התחיל לעטוף את המנורה בניירות, ותוך כדי אמר לי: 'ההנך רואה, אהננו אורזים חבילות, תראה איפה אני מניח את המנורה כדי שידעו איפה היא נמצאת...' בשעת מעשה לא העליתי על דעתי שזה יהיה החנוכה האחרון בימי חייו. במאמר זה, יעלו ויבואו שביבי הוד על עבודת הקודש שהיה לו בכינוורו של דוד שהיה אחוז בידיו ממסורת אבותיו הקדושים, בעדייות מופלאות שבחלקם הגדול נמסרו מפ"ק מרן רבינו זי"ע.

ידוע שרבינו הסב"ק הר"מ זי"ע א הורה לבנו רבינו הרה"ק רבי מאיר מקרעטשניף זי"ע שילמד לנגן בכינור. ואמר לו: הוו יודעים שכאשר משיח יבוא, יקבלו קהל עדת ישראל

בסתר עליון

יריעה
מיוחדת
לרגל מלאות
יובל שנים
להסתלקות
מרן אדמו"ר
הזקן זי"ע
תשל"ג -
תשפ"ג

בסתר עליון

יריעה

מיוחדת

לרגל מלאות

יובל שנים

להסתלקות

מרבן אדמור

הזקן זי"ע

תשל"ג -

תשפ"ג

כן מסופר, שהסב"ק הורה לבנו ללמוד לגן בכינור בעודו ילד, זאת מכיון שהמלמד שלימדו את אותיות הא' ב', נמצא בלתי הגון במעשיו, ובקש הסב"ק שישכח הילד כל מה שלמד ממונו, לכן הורה לו ללמוד לגן בכינור, ואחרי ששכח הכל, החל ללמוד עמו מחדש את הא' ב'.

ורבינו מוהר"ם מקרעטשניף זי"ע נתן לבנו רבינו אדמוה"ז הרר"א זי"ע את עבודת הכינור, ומי ששמע אותו מנגן כשמענינו הק' זולגים דמועות, לא יכל להישאר בקור רוח. אפילו לב אבן היה נמוס, והיו נכנסים בו הרהורי תשובה. הרגישו בחוש, כיצד נגיתו הקדושה נובעת מתוככי פנימיות הלב, לכן אין זה פלא שהיא כל כך השפיעה (מעדות בנו כ"ק האדמו"ר מחדרה זצוק"ל).

מספר הרה"ג רבי אברהם יצחק פרידמן שליט"א: שמעתי מכ"ק אדמו"ר בעל ה"נחל יצחק" מוויטשקא זצ"ל, ששמע מאמו הרבנית מלכה ע"ה, שאחר נישואיה, כאשר ראתה בצל חמיה רבינו רבי מאיר זי"ע את עבודת הזמרה ע"י הכינור, היה קשה בעיניה הדבר, ולור נחשב אצלה, כי הייתה רגילה מבית אביה הרה"ק רבי אשר ישעיה מקולבסוף זצ"ל ואחיה שהיו עסוקים בעבודה דתורה ותפילה בלבד. ברם לאחר זמן אמרה שזכתה להבין ולהרגיש את עבודת הכינור, והבינה שעבודת הנגינה בכינור היא אותה עבודה כמו עבודת התורה והתפילה שראתה בבית אביה.

"להצילו כמו שמצילים ספר תורה"

כאשר נפטר רבינו מוהר"ם מקרעטשניף זי"ע והוטל גורל על חלוקת הירושה, יצא הפור כי

מרבן אדמוה"ז רבי איתמר זכה בכינור.

יצוין מה שאמר רבינו מוהר"ם מקרעטשניף זי"ע על כינורו, כי יש להצילו בשעת שריפה כמו שמצילים ספר תורה, והמבין עליו יהיה רק מלך המשיח.

בימי הזעם והאימה של השואה האיומה, כאשר יהודי טשערנוביץ נלקחו לגטו, החביא רבינו אדמוה"ז את כינורו במקום מסתור. יום אחד הבחין כי חייל נאצי נוטל בידיו הטמאות את הכינור ומשתעשע בו, ורבינו אדמוה"ז קפץ כנשון נחש וחטף מידיו את הכינור: "הלא זה הכינור של אבי הקדוש..." בני ביתו חששו מאוד מתגובות החילים הנאצים על התעוזה שנטל, הם הביטו באימה כיצד יפול דבר, למרבה הפלא קם קצין נאצי ואמר: "הניחו ליהודי זה את כינורו, ויהי לפלא.

כידוע, נהג לגן בכינור אחר עבודת הדלקת נרות חנוכה בדביקות עילאה, בבחי' "יהי כנגן המנגן ותהי עליו רוח ה'".

הוא היה מנגן אז מניגוני זקינו מרבן הסב"ק הרבי

ר' מרדכי זי"ע א על "אחד יחיד ומויוחד", ניגון החופה וניגון "אין כאלוקינו", ועוד ניגוני דביקות לכבוד היום, וכל קהל השומעים היה לבם מתעורר בגעגועין וכיסופין לא-ל חי. כן היה מנגן בכינור בליל ל"ג בעומר.

לאחר פטירת אדמוה"ז הטילו גורל על חפצי הירושה וזכה בכינור כ"ק אדמו"ר מוויטשקא זצ"ל.

הסיפור שמאחורי התמונה האחרונה לחיי רבינו אדמו"ר הזקן זי"ע

כפי שנמסרה מפי הרבנית הצדקנית מרת סימא רייזל ע"ה שקיבלה את התמונה מבעל המעשה

יום אחד ביקש אדמו"ר הזקן זי"ע לזמן אליו את שניו שגר בסמיכות לביתו. משהגיע הלה, חדר לקראתו, ושאלו מה יוכל לעשות למענו. נענה רבינו ואמר: "כתוב נא לי קוויטל עבור בנך וצריך לו פדיון נפש".

השכן נענה לבקשה המופלאה ועל אתר כתב את שם בנו והגיש לרבינו את הקוויטל כנדרש, ורבינו ברכו שיזכה לניסים ושבעו ישאר בחיים. וישתאה האיש לדעת מה זה ועל מה זה.

לאחר מכן נודע, שבאותה השעה היה הבן ששירת אז בצבא שריו בסכנה עצומה, כאשר המכונית בה נסע נפגעה במוקש ועלתה באש, והוא ניצל בנס ממש. אז הובנה למפרע בקשתו המופלאה של רבינו.

כעבור כמה ימים כאשר שב הבן לביתו נכנסו כל המשפחה לרבינו להודות על

תמונת מרבנו, עד שאמר לו שגמר לצלם. אחרי שהלך לפתח את התמונות אמרו לו שכל ה'פיל' נשרף, ונשארה אך ורק תמונה אחת בודדת ונתמלא רצון יראיו יעשה. וזוהי התמונה שנשארה למזכרת מסיפור מופת זה.

(ציין שאצל רבינו בדידתו שבקית נדבורה היה מונח התמונה על ראון ספרים בחדר קדוש)

היסוד הגדול שהציב רבינו בתורת החינוך:

"אני נועל בפני בני דלת אחת, ובכך פותח לפנים את כל השערים"

"ראה נא חביבי, אני נועל אמנם בפני בני דלת אחת, אולם בכך אני פותח לפנים את כל השערים הנשגבים הללו. בודאי עדיף הדבר מאשר לפתוח בפניהם דלת אחת בעיר זו, שתנעל בפניהם כל אותם שערים נפלאים..."

עד כדי כך בודד ונצור רבנו את ילדי טיפוחיו, שאף לא לכל אחד מבין חסידיו ומקורביו התיר לשוחח עימם, כי אם למזבזבים והמיוחדים שביניהם, שקיבלו לכך רשות מיוחדת!

ואכן, בני רבנו היו מבודדים מכל חיוז דהאי עולמו, עד כדי כך, שכאשר היה כ"ק מרבן אדמו"ר זי"ע בן עשר שנים, והיה עליו לגשת לבנין סמוך, כשאליו מתלווה אחד המקורבים, שהיה סמוך ובטוח שהילד יוכל לשוב הביתה בכוחות עצמו. אך כאשר יצא מרבן זי"ע לרחוב, היה זה כה זר ומוזר לו, עד שלא איתר את דרכו לביתו, שברחוב זה עצמו שכן!

ועוד מספר כ"ק אדמו"ר מחדרה זצ"ל: במרחק כשלושה רגעים מבינתו היה פארק גדול בו נהגו בני העיר לבלות. כשאחי הגדול רבי חיים מרדכי היה כבן שתים עשרה נסע אבי לסנדקאות ולקח עמו את אחי. כשהם חלפו בעגלה ליד הפארק, השתומם אחי למראה המקום הגדול ושאל - טאטע, מה זה? עד לגיל שתים עשרה אפילו לא ידע על קיומו! ועם כל זאת החינוך לא היה קשה, לא הרגשו מקופחים בגלל הפיקוח האדוק, את הכל הוא עשה מתוך אהבה והסברים בסבלנות אין קץ.

עובדא דומה אירעה עם כ"ק האדמו"ר מוויטשקא זי"ע, שבהיותו ילד רך היה עליו לילך למרפאה הסמוכה. בדרכו הבחין במקום שממונו יוצאים אנשים וסלי מזון ומצרכים בידיהם, ואז התוודע לראשונה למושג 'חנות מכולת'... שעמדה בקרן הרחוב בו התגורר...